



ПРОТОКОЛ

№ 55

София, 24.03.2016 година

Днес, 24.03.2016 г. от 12:06 ч. се проведе закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията), ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Валентин Петков, Димитър Кочков и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха Е. Маринова – директор на дирекция „Правна“, Й. Колева - началник на отдел „Контрол и решаване на спорове - водоснабдителни и канализационни услуги“, И. Касчиев - началник на отдел „Ценово регулиране и бизнес планове - водоснабдителни и канализационни услуги“ и експерти на КЕВР.

И. Иванов прочете предложението за дневен ред и запитва членовете на Комисията дали са съгласни с него.

Р. Осман каза, че има предложение за допълнение в дневния ред, което е извън тази точка. Преди започване на заседанието главният секретар е представил доклад за участието на Комисията за енергийно и водно регулиране в програми, финансирани от Европейския съюз и други международни донори. Направени са предварителни проучвания относно кандидатстване по програма с гръцки партньори, която не ангажира финансово КЕВР. Р. Осман предложи разглеждането на този доклад да бъде включено в дневния ред като т. 2, за да бъдат уведомени членовете на Комисията относно тези програми.

И. Иванов запитва членовете на Комисията дали са съгласни с предложението на Р. Осман за добавяне на втора точка в дневния ред: *доклад относно участието на Комисията за енергийно и водно регулиране в програми финансирани от Европейския съюз или други международни донори.*

Предложението на Р. Осман е прието с **осем гласа „за“**.

Председателят установи, че няма възражения по дневния ред, няма други предложения, както и няма правни пречки за провеждане на заседанието, което протече при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклад с вх. № В-Дк-63/14.03.2016 и проект на решение относно утвърждаване на норма на възвръщаемост и нива на нетен цикъл на оборотния капитал за В и К операторите за следващия регулаторен период, започващ от 01.01.2017 г. Приложение: Проект на решение.

Работна група: Е. Маринова, И. Касчиев, Й. Колева, Н. Иванова, Й. Велчева, Д. Стоилова, Хр. Йорданова, Р. Костова, Л. Косева, А. Гюрова, С. Маринова

2. Доклад с вх. № Е-Дк-74/23.03.2016 г. относно участие на Комисията за енергийно и водно регулиране в програми, финансирани от ЕС или други международни донори.

Докладва: Р. Тоткова

По т.1. Комисията разгледа доклад и проект на решение относно утвърждаване на норма на възвръщаемост и нива на нетен цикъл на оборотния капитал за В и К операторите за следващия регулаторен период, започващ от 01.01.2017 г.

ПРОЕКТ!

РЕШЕНИЕ

№ - ...

от2016 г.

Комисията за енергийно и водно регулиране на закрито заседание проведено на 2016 г. като разгледа доклад с вх. № В-Дк-.. от 14.03.2016 г., и след провеждане на обществено обсъждане на2016 г., установи следното:

Във връзка с § 14 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (ПЗР на ЗИД на ЗВ, обн. ДВ, бр. 103 от 29.11.2013 г.) и § 60 от ЗИД на ЗВ (обн. ДВ, бр. 58 от 31.07.2015г.) действащият регулаторен период беше двукратно удължен – веднъж за периода 2014-2015 г., и втори път за 2016 г., и следващият регулаторен период ще започне от 01.01.2017 г. Съгласно чл. 10, ал. 1 на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (ЗРВКУ), ВиК операторите разработват бизнес планове за 5-годишен период, а съгласно чл. 14, ал. 1 на ЗРВКУ одобряването на техническата и икономическата част на бизнес плановете е условие за одобряването им в частта за цените.

Съгласно чл. 9 на Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги (НРЦВКУ, обн. ДВ, бр. 6 от 2016 г., в сила от 22.01.2016 г.), необходимите годишни приходи на ВиК оператора включват възвръщаемост на инвестирания капитал, изчислена като произведение от регулаторната база на активите (РБА) и нормата на възвръщаемост на капитала. Чл. 11 посочва елементите на РБА, сред които е и необходимият оборотен капитал, а чл. 12 посочва начина на определяне на нормата на възвръщаемост.

С решение по т. 1 от Протокол №246 от 01.12.2015 г. Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е приела сравнителен анализ на ВиК сектора за периода 2009-2014 г., в който ВиК операторите са разделени в четири групи, както следва: големи, средни, малки и микро, в зависимост от следните специфични условия на дейността им:

1. брой на обслужваното население (брой на населението ползващо водоснабдителни

- услуги);
2. приходи от предоставяните ВиК услуги;
 3. количество подадена вода на вход водоснабдителна система.

Общите резултати от направеното разделение са посочени в следващата таблица:

Група ВиК оператори - общи данни	Брой ВиК оператори		Брой население, ползващо водоснабдителни услуги		Приходи от регулирани услуги, хил. лв.		Вода на вход ВС, Q4, хил. м ³	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Голям	8	8	3 944 456	3 943 818	340 103	329 090	502 183 278	481 490 643
Среден	20	20	2 890 635	2 825 789	189 397	181 254	344 248 335	318 676 567
Малък	14	14	544 348	522 649	25 823	24 749	54 564 434	54 213 008
Микро	8	8	73 675	64 895	2 381	2 290	6 881 799	6 482 638
Общо:	50	50	7 453 114	7 357 151	557 705	537 383	907 877 846	860 862 856

С оглед на това, че „Софийска вода“ АД значително се различава от останалите големи ВиК оператори по отношение на годишни приходи и капиталова структура, за целите на настоящия анализ дружеството е разгледано отделно от групата на големите ВиК оператори с цел точно определяне на нормата на възвръщаемост на собствения капитал (НВСК) на съответните дружества.

1. Норма на възвръщаемост на собствения капитал на „Софийска вода“ АД

Нормата на възвръщаемост на собствения капитал на „Софийска вода“ АД е определена съобразно Договора за концесия за предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги на територията на Столична община (Договора за концесия), подписан на 23.12.1999 г. между Столична община и "Софийска вода" АД. Към момента нормата на възвръщаемост на собствения капитал на дружеството е **17%**.

С решение по т. 2 от Протокол № 163 от 27.08.2007 г. Комисията е приела Становище по проект на Второ допълнително споразумение към Договор за концесия. В тази връзка по чл. 1: „Дефиниции и тълкуване“ с по т. 11 от посоченото решение Комисията е указала следното:

„За дефиниция „Планирана възвращаемост на капитала“ е посочено нормата на възвращаемост на капитала на акционерите от не по-малко от 17%.

Във връзка с ценовото регулиране изцяло в правомощията на Комисията е да определя нормата на възвращаемост на капитала – чл. 13 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (ЗРВКУ) и чл. 12 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационни услуги (отм.). ДКЕВР утвърждава нормата на възвращаемост при съобразяване както на динамиката на макроикономическите параметри в страната, така и при отчитане на специфичните финансови и технически условия на работа на В и К операторите.

Поради гореизложеното, считаме че е неправомерно в договора да се посочва конкретна стойност на планираната норма на възвращаемост на капитала.“

С писмо с изх. № В-17-44-20 от 07.10.2015 г., КЕВР е информирала Столична община (СО) за факти и обстоятелства, които би следвало да бъдат отчетени от концедента при предстоящото преразглеждане на договора за концесия, включително и за текущото ниво на НВСК, което е значително по-високо от пазарните нива, и води до увеличаване на необходимите годишни приходи, а оттам и на ценовите равнища. В отговор, с писмо с вх. № В-17-44-20 от 26.10.2015 г. СО информира Комисията, че този въпрос предстои да бъде отразен в рамките на текущото предоговаряне на договора за концесия.

С писмо вх. № В-17-44-20 от 11.12.2015 г. СО информира КЕВР, че ще се съобрази с нейното решение за определяне нормата на възвръщаемост на капитала на „Софийска вода“ АД, което следва да бъде взето в съответствие с пазарните нива, адекватната норма на възвръщаемост на капитала във ВиК сектора и обстоятелството, че „Софийска вода“ АД е най-големият оператор на територията на Р България.

Съгласно решение №БП-76 от 22.12.2015 г. на Комисията относно допълнения бизнес план за развитие на дейността на „Софийска вода“ АД за 2016 г., размерът на утвърдената възвръщаемост на капитала за регулираните услуги в действащите цени на ВиК услуги е на обща стойност 41 395 хил. лв.

До момента така определената в договора за концесия възвръщаемост на инвестирания капитал осигурява финансиране както на инвестиционната програма на дружеството, така и на изплащането на дългосрочния инвестиционен кредит към Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) със срок от 12.2000 г. до 10.2020 г., т.к. дружеството не разпределя дивиденди на акционерите, а цялата натрупана печалба се реинвестира.

Съгласно чл. 10, ал. 5 от НРЦВКУ *за целите на ценообразуването Комисията може да позволи поетапно включване на амортизационни отчисления върху активи – публична държавна и/или общинска собственост, включително изградени със средства на ВиК оператора.* В ал. 6 от същата норма е посочено, че *амортизационните отчисления върху активи – публична държавна и/или общинска собственост, се използват от В и К оператора за капиталови разходи и обслужване на главници на инвестиционни заеми за капиталова поддръжка на съществуващи и изграждане на нови публични В и К активи.*

Въз основа на посочените разпоредби за регулаторния период 2017-2021 г. Комисията може да допусне увеличаване на разходите за амортизации в ценовия модел на „Софийска вода“ АД така, че да се осигури финансиране на предложената от дружеството в съответствие с прогнозите на Договора за концесия инвестиционна програма, както и изплащането на дългосрочния инвестиционен заем към ЕБВР. При това положение дружеството може да насочи паричните потоци от възвръщаемостта на капитала за финансиране на други цели, например разпределяне дивиденди на акционерите.

В тази връзка, в случай че нивото на норма на възвръщаемост на собствения капитал бъде запазено до нивото определено в Договора за концесия, а именно 17%, което е много по-високо от текущите пазарни нива, при отчитане на всички специфични икономически обстоятелства за „Софийска вода“ АД, това ще доведе до нарушаване на основни принципи и цели, заложи в ЗРВКУ, а именно: *целта на закона за балансиране интересите на В и К операторите и на потребителите* - в чл. 4, ал. 1, т. 6 от ЗРКВУ; *принципа за защита интересите на потребителите* - в чл. 7, т. 3 от ЗРКВУ; *принципа за икономическа обосновааност на цените на ВиК услугите* - чл. 7, т. 4 от ЗРКВУ; както и *принципа за прилагане на икономически обоснована норма на възвръщаемост на вложения капитал* - чл. 13, ал. 1, т. 3 от ЗРКВУ. Освен това, съгласно чл. 3, ал. 2 от ЗРВКУ ВиК услугите са дейности от обществен интерес.

Според Договора за концесия за предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги на територията на Столична община, изменен и допълнен с първо допълнително споразумение от 15 декември 2000 г. (ПДС) второ допълнително споразумение от 19 март 2008 г. (ВДС) и анекс към второ допълнително споразумение от 17 октомври 2008 г. (анекс към ВДС) - Нова дефиниция (ВДС) на "Ценово ограничение" - означава:

(а) *всяко решение или акт на Компетентен орган, който не позволява или ограничава, изцяло или частично, изменение на Цените или изисква намаляване на Цените в сравнение с Цените, действащи преди издаването на решението или акта; или*

(б) *решение на Компетентен орган, издадено след изтичане на 5 месеца от датата на подаване на заявлението за изменение на Цените пред Компетентния орган и което забавяне причинява дефицит в Капиталовите и/или Оперативните разходи на Концесионера, който дефицит за минал период не може да бъде компенсирани от новите Цени; или*

(в) *решение на Компетентен орган, което одобрява реалната норма на Възвръщаемост на акционерния капитал да бъде под 17%, или възстановяването на икономически необходими и обосновани разходи за минали периоди, платени или дължими от Концесионера;”*

Точка 22.7. от Договора за концесия дава възможност на концесионера да уведоми писмено концедента, че по негово мнение е настъпило Ценово ограничение. В този случай, договарят предвижда страните да се опитат да се споразумеят относно избягване на последствията от Ценовото ограничение. Ако не постигнат споразумение за избягване на последиците концесионерът има право да прекрати договора за концесията по реда, предвиден в договора.

По отношение на концесионния договор следва да се има предвид, че Комисията не е страна по същия, както и не е участвала в преговорния процес. Същият е сключен през 1999 г. преди приемането и влизането в сила на ЗРВКУ и подзаконовите актове по прилагането му. След влизане в сила на ЗРВКУ, съгласно чл. 21, ал. 3 от същия, Комисията осъществява предварителен контрол, като при подготовката на концесионните договори дава становище за съответствието им със ЗРВКУ и подзаконовите актове по прилагането му. В тази връзка Комисията е упражнила правомощието си да извърши предварителен контрол за съответствие с разпоредбите на закона преди подписването на Второто допълнително споразумение, като с решение по т. 2 от Протокол № 163 от 27.08.2007 г. е приела Становище по проект на Второ допълнително споразумение към Договор за концесия, част от което е цитирана по-горе. Видно от текста на Договора за концесия, страните по договора - Столична община и „Софийска вода“ АД не са се съобразили със Становището на Комисията и са уредили в отношенията помежду си неблагоприятни последици, вкл. възможност за разваляне на договора, при правомерно упражняване на правомощията за ценово регулиране от страна на Комисията.

От една страна, КЕВР има задължение по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗРВКУ да регулира цените на ВиК услугите, като се ръководи от принципите по чл. 7 и чл. 13 от ЗРВКУ, включително чрез прилагането на икономически обоснована норма на възвръщаемост на вложения капитал. От друга страна, при упражняване на правомощията си за регулиране на качеството и цените на ВиК услугите, Комисията следва да отчете и обстоятелствата относно концесионния договор посочени по-горе.

При обединяването на процедурите по одобряване на бизнес план и цени на ВиК услугите, Комисията не може да упражни правомощието си да утвърди НВ, каквато счита за икономически обоснована, едва след получаване на заявленията, тъй като промяната на икономическата част на бизнес плана няма да може да се отрази в техническата част. Затова упражняването на това правомощие, което е свързано с оперативна самостоятелност на Комисията, следва да стане предварително, преди подаване на заявленията за бизнес план и цени.

Определянето на икономически обоснована норма на възвръщаемост на собствения капитал на „Софийска вода“ АД, при отчитане на специфичните условия на дружеството и новите разпоредби на чл. 10, ал. 5 и ал. 6 на НРЦВКУ осигурява изпълнение на изискванията за определяне на НВ по чл. 13, ал. 4 на ЗРВКУ, и е в съответствие с принципите в чл. 7, т. 6, т. 7 и т. 11 от ЗРВКУ за създаване на условия за влагане на инвестиции, насърчаване на ефективното планиране на инвестициите и създаване на условия за привличане на инвестиции и участие на частния сектор в предоставянето на ВиК услуги.

Страните по договора за концесия – Столична община и „Софийска вода“ АД следва да постигнат съгласие относно прилагането на икономически обоснована норма на възвръщаемост на собствения капитал на дружеството, чието определяне е в правомощията на КЕВР, с оглед запазване на обществения интерес.

Предвид гореизложеното, Комисията може да определи икономически обоснована норма на възвръщаемост на собствения капитал на „Софийска вода“ АД под условие за постигане на съгласие между Столична община и „Софийска вода“ АД, и изменение на договора за концесия.

2. Норма на възвръщаемост на капитала на ВиК операторите

Съгласно чл. 12, ал. 1 от НРЦВКУ нормата на възвръщаемост на капитала за

регулаторния период е равна на прогнозната среднопретеглена цена на капитала. Среднопретеглената цена на капитала е утвърдената от комисията норма на възвръщаемост на привлечения и на собствения капитал на ВиК оператора, претеглена според дела на всеки от тези източници на финансиране в утвърдената целева структура на капитала. Съгласно алинея втора на същия член, нормата на възвръщаемост на капитала се определя като реална норма преди данъчно облагане по следната формула:

$$НВ = ДСК \times \frac{(НВСК)}{1-ДС/100} + ДПК \times НВПК$$

където:

НВ е нормата на възвръщаемост на капитала преди данъчно облагане, %;

ДСК е делът на собствения капитал в общия капитал, %;

НВСК е нормата на възвръщаемост на собствения капитал след данъчно облагане, %;

ДС е данъчната ставка на корпоративния данък върху печалбата, %;

ДПК е делът на привлечения капитал в общия капитал, %;

НВПК е нормата на възвръщаемост на привлечения капитал, %.

По-долу е представена подробна методика за определяне на нормата на възвръщаемост на капитала за следващия регулаторен период 2017-2021 г.

2.1. Норма на възвръщаемост на собствения капитал

2.1.1. Метод за изчисление на норма на възвръщаемост на собствения капитал

Настоящата методология за определяне на нормата на възвръщаемост на собствения капитал се основава на Модела за оценка на капиталовите активи (МОКА), който е най-често прилаганият метод за оценка на НВСК в международната регулаторна практика, независимо от това дали предприятията са листвани или не на фондовата борса.

Прилагайки този метод, нелистваните на фондовата борса предприятия използват коефициент бета (β) на активите на друго сравнимо по отношение на риска листвано предприятие, в комбинация с нормата на възвръщаемост на пазарния портфейл, за която капиталовите пазари в развитите страни осигуряват достатъчно представителна информация.

Според МОКА номиналната НВСК след данъчно облагане се определя от следната зависимост:

$$R_e = R_f + \beta_e(ERP)$$

където:

R_e - номинална НВСК след данъчно облагане, %;

R_f - номинална безрискова норма на възвръщаемост, %;

β_e - коефициент бета, отразяващ относителния риск на собствения капитал на предприятието спрямо риска на пазара като цяло;

ERP - очаквана номинална норма на възвръщаемост на пазарния портфейл (премия за риска) %.

Тази формула показва, че НВСК на дадено предприятие може да бъде изразена като сума от безрисковата възвръщаемост на финансовия пазар в дадена страна и премия върху тази безрискова възвръщаемост. Размерът на премията се определя в зависимост от относителния риск на собствения капитал на дадено предприятие (β_e) и пазарната премия за риск (ERP).

Посочената формула за изчисляване на НВСК представлява базовия модел на МОКА. Редица научни изследвания обаче аргументират, че бета коефициентът не отразява в пълна степен риска, и съответно очакваната възвръщаемост за малките компании, поради което формулата за МОКА обичайно се допълва с допълнителна премия в случаите, в които оценяваните компании са малки:

$$R_e = R_f + \beta_e(ERP) + RP_s$$

където:

RP_s - корекция на бета коефициент с премия за размера на дружеството

Изчисленията за всеки компонент са представени в следващите раздели, както следва:

2.1.2. Безрискова норма на възвръщаемост (R_f)

Безрисковата премия представлява референтна стойност за дадена инвестиция, която следва да покрива политическия, инфлационния и валутен риск спрямо чуждите валути.

Безрисковата премия от **2,491%** представлява средно ниво на доходност на държавните ценни книжа (ДЦК) и дългосрочен лихвен процент за оценка на степента на конвергенция за 12-месечен период: януари – декември 2015 г. по данни на Българската народна банка¹.

2.1.3. Коефициент Бета (β_e)

Съгласно информацията от сайта на Aswath Damodaran - Stern School of Business², обхващаща данни за 96 големи ВиК оператора в световен мащаб, **бета коефициент без лост (без ливъридж) за сектор ВиК (Utility (Water) е определен: $\beta_U=0,67$.**

При средна финансова обремененост на описаните 96 дружества (D/E Ratio) от 49,46%, и средна ефективна данъчна тежест (tax rate) от 16,97% е определен бета коефициент с лост (с ливъридж): $\beta_L = 0,95$.

При определянето на бета коефициента с лост за българските ВиК оператори следва да се имат в предвид следните обстоятелства:

Текущото ниво на задлъжнялост на дружествата е различно, но като цяло е ниско. Съгласно наличните данни, делът на привлечен капитал по групи ВиК оператори за 2013 - 2014 г. е, както следва:

ВиКО	Дял на привлечен капитал за 2014 г.	Дял на привлечен капитал за 2013 г.	D/E 2014 г.	D/E 2013 г.
Софийска вода	48,51%	54,29%	94,21%	118,77%
Големи ВиКО (без Софийска вода)	28,83%	31,19%	40,51%	45,33%
Средни	9,28%	9,31%	10,23%	10,27%
Малки	3,22%	3,45%	3,33%	3,57%
Микро	1,40%	0,69%	1,42%	0,69%

Предстои ВиК активите, които следва да са публична държавна и/или общинска собственост, да бъдат извадени от собствения капитал на дружествата, с изключение на регистрирания (основен) капитал, както и за сметка на получените правителствени дарения (финансирания), съгласно разпоредбите на § 9, ал. 7 от ЗИД на ЗВ (ДВ, бр. 103 от 2013 г.).

Съгласно наличните данни, средно около **69,5%** от стойността на активите на големите и средни ВиК операторите ще бъдат извадени от техния капитал.

Регионалните ВиК оператори ще бъдат бенефициенти по ОП „Околна среда 2014-2020“ (ОПОС), поради което ще трябва да съфинансират проектите с европейско финансиране чрез привличане на заемни средства – за тези дружества, които са окупирани, и оперират самостоятелно в рамките на една административна област.

По отношение на „Софийска вода“ АД не се очаква промяна в собствения капитал на оператора, т.к. дружеството експлоатира и поддържа ВиК активи – публична общинска собственост въз основа на договор за концесия.

Поради очакваните промени във ВиК сектора през следващия регулаторен период 2017-2021 г., на този етап не може точно да се прогнозира и изиска постигането на определена капиталовата структура от ВиК операторите. Все още няма яснота кога ще бъдат реализирани измененията съгласно Закона за водите, изискващи сключване на договор и изваждане на ВиК активите от балансите на дружествата.

Дружествата, които ще бъдат бенефициенти по ОПОС 2014-2020, ще трябва да вземат заеми за съфинансиране на проектите едва след приключване на дейностите по

¹ <http://www.bnb.bg/Statistics/StMonetaryInterestRate/StInterestRate/StIRInterestRate/index.htm>, преглед на 04.02.2016 г.

² <http://people.stern.nyu.edu/adamodar/>, последна актуализация на 05.01.2016 г.

изготвяне на прединвестиционни проучвания, което се очаква да се случи във втората половина на регулаторния период.

В тази връзка се определят следните бета коефициенти с лост за различните групи ВиК оператори, при данъчна тежест 10% и капиталова структура за съответните групи съгласно отчетните данни за 2014 г., чрез прилагане на формулата за извеждане на бета с лост (с ливъридж) $\beta L = \beta U \times [1 + (1 - T) \times D/E]$:

ВиК оператори	βU	T	D/E	βL
„Софийска вода“ АД	0.67	10%	94,21%	1.24
Големи (без „Софийска вод“ АД)	0.67	10%	40,51%	0.92
Средни	0.67	10%	10,23%	0.73
Малки	0.67	10%	3,33%	0.69
Микро	0.67	10%	1,42%	0.68

2.1.4. Норма на възвръщаемост на пазарния портфейл (ERP)

Пазарната рискова премия представлява рисковата премия за инвестиции в рисковото пазарно портфолио, вместо в безрискова облигация. Тя представя системния риск, който не може да бъде елиминиран чрез диверсификация.

Източници за определяне на пазарната рискова премия:

- Съгласно Aswath Damodaran (последна актуализация на 01.07.2015 г.), препоръчаната стойност е **6,00%**.
- Съгласно Graham-Harvey³, текущата рискова премия, определена като среднопретеглена стойност за 10-годишен период (overall average ten-year risk premium return) е **4,51%**.
- Съгласно Световна банка⁴, рисковата премия за кредитиране, с приспадната безрискова премия (risk premium on lending - the interest rate charged by banks on loans to private sector customers minus the "risk free" treasury bill interest rate) за периода 2011-2015 г. за България е **7,1%**.

Приемаме **ERP = 6,00%**, равна на данните от Aswath Damodaran.

2.1.5. Допълнителна премия за размера (RPs)

Както беше изяснено, такава премия се дава в случаите, в които оценяваните компании са по-малки. Обичайната практика при този анализ е да се отчита пазарната стойност на компанията. Считаме, че при анализа на ВиК операторите този подход е неприложим, особено с оглед предстоящите промени в капиталовата структура на дружествата и намаляването на собствения им капитал.

В тази връзка са използвани данни за годишните приходи на дружествата от регулирани услуги, които са част от анализа, направен за групирането на дружествата, като е отчетено нивото на приходите на дружествата от групите на средните, малките и микро дружества спрямо тези от групата на големите оператори без „Софийска вода“ АД, за което се приема нулев коефициент:

Групи ВиК оператори	Приходи от регулирани услуги, хил.лв.		Брой ВиК оператори		Приходи от регулирани услуги (средно за група), хил.лв.		RPs	
	2013г.	2014г.	2013г.	2014г.	2013г.	2014г.	2013г.	2014г.
Големи (без „Софийска вод“ АД)	217,266	209,673	7	7	31,038	29,953	0.00	0.00
Средни	189,397	181,254	20	20	9,470	9,063	0.69	0.70
Малки	25,823	24,749	14	14	1,845	1,768	0.94	0.94
Микро	2,381	2,290	8	8	298	286	0.99	0.99

³ Graham-Harvey: The equity risk premium in 2015. <http://www.valuewalk.com/wp-content/uploads/2015/06/SSRN-id2611793.pdf>, преглед на 19.11.2015 г.

⁴ Risk premium on lending, 2011-2015. <http://data.worldbank.org/indicator/FR.INR.RISK>

За „Софийска вода“ АД също се приема нулев коефициент за RPs.

2.1.6. Норма на възвръщаемост на собствения капитал по групи ВиК оператори

Въз основа на отчетените данни, определеното ниво на НВСК по групи ВиК оператори съгласно формулата $Re=Rf+\beta L*(ERP) + RPs$ е, както следва:

Групи ВиК оператори	Rf	βL	ERP	RPs	НВск
Софийска вода	2,491	1,24	6,00	0,00	9,94
Големи (без Софийска вода)	2,491	0,92	6,00	0,00	7,99
Средни	2,491	0,73	6,00	0,70	7,59
Малки	2,491	0,69	6,00	0,94	7,58
Микро	2,491	0,68	6,00	0,99	7,56

За регулаторния период, започващ от 01.01.2017 г. се приемат следните норми на възвръщаемост на собствения капитал по групи ВиК оператори:

- „Софийска вода“ АД: НВск = 9,94%.
- Големи ВиК оператори (без „Софийска вода“ АД): НВск = 7,99%
- Средни ВиК оператори: НВск = 7,59%
- Малки ВиК оператори: НВск = 7,58%
- Микро ВиК оператори: НВск = 7,56%

2.2. Норма на възвръщаемост на привлечения капитал

Съгласно наличните данни, усреднената цена на привлечения капитал по групи ВиК оператори е, както следва:

Групи ВиК оператори	Цена на привлечен капитал за 2014 г.	Цена на привлечен капитал за 2013 г.
„Софийска вода“ АД	4,38%	4,11%
Големи (без „Софийска вода“ АД)	2,28%	2,65%
Средни	3,69%	3,01%
Малки	8,20%	8,22%
Микро	-	-

Данните за „Софийска вода“ АД включват и необезпечения кредит към акционерите. Данните за малките ВиК оператори са обобщени само за 2 оператора, които са в много лошо финансово състояние, поради което не са показателни в най-висока степен.

Представената информация отразява текущи заеми, които са взети в предишни регулаторни периоди, и не могат да се ползват като референтни стойности.

Цената на привлечения капитал представлява сумата от безрисковата премия и рейтинговия корпоративен спред.

Безрисковата норма на възвръщаемост за България (Rf) е 2,491%.

Рейтинговият корпоративен спред е допълнителната премия за покриване на специфичния риск, която се добавя към безрисковата премия. Оценката на рисковия профил е база при определяне на рейтинговия корпоративен спред. Като международен стандарт се използва кредитният рейтинг, тъй като той отразява достоверна оценка на риска от външна агенция.

Съгласно Aswath Damodaran, спред за България е изчислен както следва:

- Rating-based Default Spread: 2,11%, изчислен въз основа на кредитния рейтинг на Moody's за страната (Baa2);
- CDS Default Spread (net of US): 1,81%, изчислен въз основа на данни за 10-годишен CDS (credit default swap).

Пределната цена на привлечения капитал се определя като сбор от номиналното

ниво на безрисковата норма на възвръщаемост плюс рисковата премия, както следва:

$$\text{НВпк} = 2,491\% + 2,11\% = 4,60\%.$$

Така изчислената пределна цена на привлечения капитал е определена за групата на големите ВиК оператори.

По-малките дружества няма да са в състояние да договорят същите финансови условия като големите дружества, поради което може да се добави допълнителна премия за размера (RPs), както следва:

Групи ВиКО	НВпк	RPs	НВпк (%)
"Софийска вода" АД	4,60	0,00	4,60
Големи ВиКО (без Софийска вода)	4,60	0,00	4,60
Средни ВиКО	4,60	0,70	5,30
Малки ВиКО	4,60	0,94	5,54
Микро ВиКО	4,60	0,99	5,59

За регулаторния период, започващ от 01.01.2017 г., се приема цена на привлечения капитал (НВпк), както следва:

- „Софийска вода“ АД: НВпк = 4,60%
- Големи ВиК оператори (без „Софийска вода“ АД): НВпк = 4,60%
- Средни ВиК оператори: НВпк = 5,30%
- Малки ВиК оператори: НВпк = 5,54%
- Микро ВиК оператори: НВпк = 5,59%

3. Нетен цикъл на оборотния капитал в дни

Оборотният капитал (ОК) е част от РБА и представлява средногодишната необходима сума, която се използва в процеса на финансиране на дейността на ВиК оператора. Елементите, формиращи оборотния капитал, са: нетни приходи от продажби за предоставена ВиК услуга с отложено плащане от потребителите; парични разходи за дейността; вземания от клиенти и доставчици; материални запаси; задължения към доставчици и клиенти, отнасящи се за регулираните дейности.

Нетният цикъл на оборотния капитал (НЦОК) се изчислява по следната формула:

$$\text{НЦОК} = \left(\frac{\text{СВК} + \text{СМЗ} - \text{СЗД}}{\text{НППн}} \right) * 360, \text{ дни}$$

където:

СВК е признатата средногодишна величина на вземанията от клиенти и доставчици до една година. Определя се като средноаритметична стойност на началното и крайното салдо на вземанията от клиенти и доставчици;

СМЗ е признатата средногодишна величина на материалните запаси. Определя се като средноаритметична стойност на началното и крайното салдо на материалните запаси;

СЗД е признатата средногодишна величина на краткосрочните задължения към доставчици и клиенти. Определя се като средноаритметична стойност на началното и крайното салдо на задълженията към доставчици и клиенти;

НППн са нетни приходи от продажби за предоставена ВиК услуга с отложено плащане от потребителите.

Според отчетните данни на ВиК операторите, за 2014 г. се отчитат следните усреднени нива на нетен цикъл на оборотен капитал (НЦОК) и събираемост по групи ВиК оператори и общо за сектора:

Данни за 2014 г.	НЦОК (дни)	Събираемост
Големи ВиКО	66	0,866
Средни ВиКО	76	0,848
Малки ВиКО	86	0,840
Микро ВиКО	88	0,845
Общо за ВиК сектора	79	0,859

Съгласно „Стратегия за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България 2014-2023 г.“, одобрена с Решение на Министерския съвет № 269 от 07.05.2014 г., е заложена цел за постигане ниво на събираемост >95% към 2023 г. Постигането на по-високи нива на събираемост влияе пряко върху нивата на оборотния капитал. В тази връзка след преизчисление на нивата на вземания от клиенти и доставчици, с оглед повишаването на събираемостта, се определят и следните нива на нетен цикъл на оборотния капитал в дни по години за съответните групи ВиК оператори за регулаторния период, започващ от 01.01.2017 г.:

Групи ВиК оператори	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.
НЦОК (дни)					
Големи	66	65	64	63	62
Средни	76	75	73	71	70
Малки	86	85	83	81	80
Микро	88	87	85	83	82

На основание чл. 6, ал. 1, т. 2, чл. 13, ал. 1, т. 3 и ал. 4 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, чл. 11 и чл. 12 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

За регулаторния период, започващ от 01.01.2017 г. утвърждава:

1. Норма на възвръщаемост на собствения капитал (НВск) по групи ВиК оператори, както следва:

- „Софийска вода“ АД: НВск = 9,94%.
- Големи ВиК оператори (без „Софийска вода“ АД): НВск = 7,99%
- Средни ВиК оператори: НВск = 7,59%
- Малки ВиК оператори: НВск = 7,58%
- Микро ВиК оператори: НВск = 7,56%

2. Норма на възвръщаемост на привлечения капитал (НВпк) по групи ВиК оператори, както следва:

- „Софийска вода“ АД: НВпк = 4,60%
- Големи ВиК оператори (без „Софийска вода“ АД): НВпк = 4,60%
- Средни ВиК оператори: НВпк = 5,30%
- Малки ВиК оператори: НВпк = 5,54%
- Микро ВиК оператори: НВпк = 5,59%

3. Нетен цикъл на оборотния капитал в дни по години за съответните групи ВиК оператори, както следва:

Групи ВиК оператори	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.
Големи	66	65	64	63	62
Средни	76	75	73	71	70
Малки	86	85	83	81	80
Микро	88	87	85	83	82

4. „Софийска вода“ АД прилага определената по т. 1 норма на възвръщаемост на собствения капитал след изменение в съответствие с разпоредбите на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги на Договора за концесия за предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги на територията на Столична община, изменен и допълнен с първо допълнително споразумение от 15 декември 2000 г., второ допълнително споразумение от 19 март

2008 г. и анекс към второ допълнително споразумение от 17 октомври 2008 г. в частта относно нормата на възвръщаемост на акционерния капитал на „Софийска вода“ АД.

Изказвания по т.1:

Докладва И. Касчиев. Предходния ден са проведени вътрешни дискусии и е взето решение да се изготви проект на решение и Комисията да приеме предложените нива за норма на възвръщаемост на капитала по групи В и К оператори. Изчислената норма за „Софийска вода“ АД да се приеме под условие, след като договорът за концесия бъде изменен. Ако този договор не бъде изменен, ще се прилага сега действащата норма.

И. Иванов припомни, че на предишно заседание на Комисията в пълен състав е започнало разглеждането на този доклад. След това е проведено неформално заседание, на което е решено какъв да бъде текстът, който касае „Софийска вода“ АД.

В. Петков каза, че продължава да се придържа към заявеното процедурно предложение от първото разглеждане на доклада. Текстове относно нормата на възвръщаемост на „Софийска вода“ АД трябва да отпаднат от доклада и проекта на решение. Членовете на Комисията са имали възможност за изслушат работната група. Остава неясен въпросът дали след утвърждаването на норма на възвръщаемост на „Софийска вода“ АД се стартира т. нар. процедура с приемането на доклада по т.1. В. Петков каза, че според него това е неправилно, тъй като е в противоречие с досегашната практика на Комисията да не коментира клаузи в договори, влезли в сила преди приемането на нормативните актове. Може да се направят аналогии с предишни договори в сектор „Енергетика“. Приемането на решението с отлагателни условия, което не е видно от текста на т. 4 на проекта на решение, не е сигурно, че може да ускори преговорния процес, ако такъв съществува. Във всички случаи, това ще увреди публичния интерес на Комисията. В. Петков предложи Комисията да гласува отпадането на текстовете относно нормата на възвръщаемост на „Софийска вода“ АД, които са включени в доклада и решението.

И. Иванов повтори предложението на В. Петков: от т. 1, т. 2 и т. 3 от проекта на решение да отпаднат текстовете, които касаят „Софийска вода“ АД и да отпадне изцяло т. 4, която се отнася до „Софийска вода“ АД.

Р. Осман каза, че е проведено работно съвещание, на което този въпрос е обсъден. Къде в текста е записано, че Комисията е страна относно стартиране на промяна в договора? Р. Осман каза, че не е прочел подобно нещо в доклада. Приемането на проект на решение под условие не означава, че Комисията е страна. На проведеното работно заседание е имало съгласие между членовете на КЕВР по този въпрос, затова той е бил проучен предварително и от дирекция „Правна“. Коректността изисква да се каже, че това не е отлагателно условие. Това е текст, който е с идеята, че Комисията си е свършила своята работа. За да има яснота в обществото, трябва да се каже, че КЕВР не може да се намесва в спор. Смисълът на организирането на подобни работни срещи преди заседание се обезсмисля. На работната среща В. Петков не се е противопоставил със сериозни аргументи на това предложение, а е изразено малко по-различно мнение. Текстът може и да отпадне, но трудът на работната група отива на вятъра.

Д. Кочков обърна внимание, че предложението на В. Петков е процедурно и трябва да бъде подложено на гласуване. Д. Кочков каза, че прави друго процедурно предложение, което държи също да бъде гласувано. Т. 4 не е ясно изписана и затова предложението е бъде направена следната редакция: *„Софийска вода“ АД прилага норма на възвръщаемост, определена в договора за концесия за предоставяне... Определената по т.1 норма на възвръщаемост ще бъде прилагана при изменение на договора за концесия“*. Точката е подвеждаща, както е формулирана в проекта на решение.

И. Иванов обърна внимание, че това не са процедурни предложения, а са предложения за изменение в текста на решението. Естествено е да бъдат подложени на гласуване. Процедурно предложение се прави, когато се иска отлагане на точката или

нещо подобно. И. Иванов подложи на гласуване предложението на В. Петков за отпадане на текстовете, които касаят „Софийска вода“ АД в т. 1, т. 2, т. 3 и отпадането на целия текст на т. 4.

Предложението на В. Петков за отпадане на текстовете, които касаят „Софийска вода“ АД в т. 1, т. 2, т. 3 и отпадането на целия текст на т. 4. е отхвърлено с **шест гласа „против“** (И. Иванов, С. Тодорова, Р. Осман, Г. Златев, Е. Харитоновна, Д. Кочков).

В. Петков и В. Владимиров гласуват „за“ отпадането на текстовете, които касаят „Софийска вода“ АД в т. 1, т. 2, т. 3 и отпадането на целия текст на т. 4.

С **шест гласа „против“** предложението на В. Петков не се приема.

И. Иванов подложи да се премине към гласуването на предложението на Д. Кочков.

Д. Кочков отново прочете направеното от него предложение относно текста на т. 4: *„Софийска вода“ АД прилага норма на възвръщаемост, според както е определена в договора за концесия за предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги на територията на Столична община, изменен и допълнен с първо допълнително споразумение от 15.12.2000 г., второ допълнително споразумение от 15.03.2008 г. и анекс към второ допълнително споразумение от 17.10.2008 г. в частта относно нормата на възвръщаемост на акционерния капитал на „Софийска вода“ АД. Определената по т. 1 норма на възвръщаемост ще бъде прилагана при изменение на договора за концесия“.*

Р. Осман каза, че вече има реално предложение по темата, което може да бъде дискутирано. Възможно е да се помисли за редакция на т. 4, но и при този запис нормата на възвръщаемост си остава същата. КЕВР не е страна относно този спор и регулирането трябва да бъде еднакво за всички. Обществото поставя тези въпроси и очаква отговори от Комисията, считайки, че тя има възможност да променя процента на нормата на възвръщаемост на капитала. Добре е да бъде записано, че това е в правомощията на други институции. Ако решението бъде взето така, както предлага Д. Кочков, обществото ще разбере това малко по-трудно. В предложения текст се казва същото и обществото може да види, че КЕВР си е свършила работата, но трябва да има изменение на договора. В случай, че една от страните не седне да преговаря, тази точка няма да бъде приложена. Няма причина за промяна на текста. Участието в предварителни работни обсъждания също се обезсмисля. Трудът на работната група относно тези срещи отива на вятъра. Няма никаква юридическа пречка решението да бъде прието под условие.

С. Тодорова каза, че също има някои опасения относно формулировката на текста и припомни, че на предишни разисквания няколко пъти е подчертавала, че трябва да бъде записано, че договорът е изменен в съответствие със Закона за регулиране на В и К услугите. Сега е записано: *„след изменение на договора“*. Това може да означава всичко. Договорът може да бъде изменен и в него вместо 15% да се запишат 17%. Това е изменение, но не означава, че в сила ще влезе цената на КЕВР.

И. Иванов запита С. Тодорова какво е конкретното ѝ предложение относно текста на т. 4.

С. Тодорова отговори, че няма подготвен текст, защото е казала това няколко пъти. Ако се запази в този вид, трябва да се допълни: *„в съответствие с разпоредбите на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги“*. В противен случай няма ясен смисъл.

Д. Кочков каза, че при изменение на концесионния договор, тези, които го подготвят, трябва да се съобразят с разпоредбите на закона, тъй като той не е действал при първоначалното му изготвяне. Д. Кочков каза, че това се подразбира и отново предложи членовете на Комисията да гласуват предложената от него редакция.

И. Иванов подложи на гласуване предложението на Д. Кочков за промяна в текста на т. 4.

Предложението на Д. Кочков за промяна в текста на т. 4. е отхвърлено с **четири**

гласа „против” (И. Иванов, С. Тодорова, Р. Осман, Е. Харитоновна).

В. Петков, Д. Кочков, Г. Златев, В. Владимиров гласуват „за“ промяна в текста на т. 4.

С четири гласа „против“ предложението на Д. Кочков не се приема.

И. Иванов подложи на гласуване предложението на С. Тодорова в т. 4 да бъде добавено: „в съответствие с разпоредбите на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги“.

Предложението на С. Тодорова в т. 4 да бъде добавено: „в съответствие с разпоредбите на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги“ е прието със **седем гласа „за”** (И. Иванов, С. Тодорова, Р. Осман, В. Владимиров, Г. Златев, Е. Харитоновна, В. Петков).

Д. Кочков гласува „против“.

Предложението на С. Тодорова се приема със **седем гласа „за”**.

И. Иванов подложи на гласуване целия текст на проекта на решение с изменението на т. 4.

Проектът на решение с изменение в текста на т. 4 е приет със **седем гласа „за”** (И. Иванов, Р. Осман, С. Тодорова, В. Владимиров, Г. Златев, Е. Харитоновна, Д. Кочков), от които **един глас** (В. Петков) на член на Комисията със стаж във В и К сектора.

Д. Кочков гласува „против“.

Проектът на решение е приет със **седем гласа „за”** (И. Иванов, Р. Осман, С. Тодорова, В. Владимиров, Г. Златев, Е. Харитоновна, Д. Кочков), от които **един глас** (В. Петков) на член на Комисията със стаж във В и К сектора.

Д. Кочков гласува „против“.

Предвид гореизложеното,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад и проект на решение относно утвърждаване на норма на възвръщаемост и нива на нетен цикъл на оборотния капитал за В и К операторите за следващия регулаторен период, започващ от 01.01.2017 г.

2. Насрочва обществено обсъждане по реда на чл. 14, ал. 1 от Закона за енергетиката на проекта на решение относно утвърждаване на норма на възвръщаемост и нива на нетен цикъл на оборотния капитал за В и К операторите за следващия регулаторен период, започващ от 01.01.2017 г. на 29.03.2016 г. от 10:00 ч.;

3. За участие в общественото обсъждане да бъдат поканени заинтересованите лица;

4. Докладът, проектът на решение, датата и часът на общественото обсъждане по т. 1 да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране.

В **точка първа** на заседанието участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитоновна, Валентин Петков, Димитър Кочков.

Решението по т.1 е взето със **седем гласа „за”**, от които **един глас** на член на Комисията със стаж във В и К сектора. Д. Кочков гласува „против“.

Решенията по т.2, т.3 и т.4 са взети със **осем гласа „за“**, от които **два гласа** на членовете на Комисията със стаж във В и К сектора.

В. Петков излиза от зала 4.

И. Касчиев запита членовете на Комисията дали имат някакви коментари относно редакциите в двата проекта на указанията.

И. Иванов каза, че това вече е разисквано по време на проведеното неформално заседание. Прието е указанията да бъдат публикувани. Направените предложения за корекции са отразени правилно.

С. Тодорова обърна внимание, че е имало едно изречение в корекциите, които са четири на брой за всяка една от годините. Те са принципно едни и същи, но в последната година е останало изречение, което е свързано с предишните текстове. В него се казва, че корекцията е *разлика*, а текстовете са коригирани, за да се каже, че е *отношение*. Премахнато е нещо, което не е коментирано на заседание, но е ясно логически.

И. Касчиев каза, че към тези указания има и два електронни модела. Единият електронен модел е относно бизнес плана и ценовия модел, с другият е за годишните отчетни данни. Работната група е работила по модела за бизнес план и ценови модел, но не е имала достатъчно време да допълни отчетни данни за някой В и К оператор, за да е сигурна в абсолютно всички връзки по формата на данните. Това ще бъде направено преди да приключат срокът за обсъждане и дебатите. Другият електронен модел също ще бъде проверен до края на този срок.

И. Иванов каза, че нищо не пречи да се запише, че Приложение № 1 и Приложение № 2 ще бъдат публикувани преди окончателните модели.

И. Касчиев обърна внимание, че всичко ще бъде публикувано сега. Има нужда само от финални проверки.

И. Иванов запита какво ще се предприеме, ако се окаже, че трябва да се коригира нещо.

И. Касчиев обясни, че е искал да каже, че подобни корекции ще бъдат нанесени точно в този срок.

И. Иванов обобщил, че моделите ще бъдат публикувани такива, каквито са и накрая ще бъдат коригирани.

И. Касчиев каза, че по новата наредба за В и К услугите е трябвало операторите да представят отчетна информация по новите показатели за качество до края на месец февруари. Част от тях са представили тази информация, но Комисията не е представила справка, в която информацията да бъде попълнена. Затова тя е в свободен вид. След публикуването на указанията за обществено обсъждане, в които има допълнителна информация по тези показатели за качество, е необходимо да се изпрати и писмо с електронен модел, който да бъде попълнен.

И. Иванов каза, че работната група трябва да подготви максимално бързо това писмо.

Й. Колева обърна внимание, че тази година е по-различна от предходната. 2015 г. ще бъде отчетена не само по новите наредби, но Комисията е задължена да направи това и по старите наредби. Работната група е подготвила структура на отчетните доклади с приложение от електронни таблици и циркулярно писмо. Изискванията по старата наредба са информацията да се изиска с едно писмо и с един срок. Затова циркулярното писмо е задържано, за да се приемат указанията. Й. Колева каза, че електронните модели и структурата са готови, но това трябва да бъдат гледани на отделно заседание, след приемане на указанията.

И. Иванов каза, че трябва да бъде внесен доклад, за да се вземе решение от Комисията.

С. Тодорова запита дали моделите ще бъдат публикувани в таблица на Excel.

И. Касчиев отговори, че ще бъдат публикувани в таблица на Excel.

С. Тодорова каза, че не е сигурна, че трябва да бъдат публикувани по този начин, защото това е продукт на Комисията.

И. Касчиев отговори, че това са моделите, които дружествата ще попълват. До този момент те също са били публикувани на сайта на Комисията.

И. Иванов обърна внимание, че сега ще бъдат видоизменени.

И. Касчиев каза, че това ще бъде направено, ако се установят някакви грешки, включително и от В и К операторите. До този момент те са били публични както за ценовия модел, така и за отчетните данни.

Говори С. Тодорова, без микрофон.

Говори Й. Колева, без микрофон.

Говори И. Касчиев, без микрофон.

И. Касчиев каза, че до този момент практиката е такава. В раздела за указания се публикуват и електронните модели.

И. Иванов каза, че общественото обсъждане ще се проведе на 29.03.2016 г. от 10:00 часа.

По т.2. Комисията разгледа доклад относно участие на Комисията за енергийно и водно регулиране в програми, финансирани от ЕС или други международни донори.

След пълноправното членство на Република България в ЕС през 2007 г. много програми, съфинансирани от ЕС, предвиждаха финансова подкрепа за подобряване на работата на публичните институции в страната. През този период много публични институции привличаха средства и експертиза по такива програми, а също и от други международни донори, за подобряване на работата им в съответствие с техните отговорности и компетенции.

Новият програмен период, приключващ към 2020 г., вече стартира и създава възможности Комисията за енергийно и водно регулиране да участва в програми, финансирани от ЕС – Оперативни програми, като например:

Добро управление – за постигане на: ефективно управление и върховенство на закона; партньорско управление с гражданите и бизнеса; открито и отговорно управление; професионално и експертно управление;

Региони в растеж - насочена към регионалното развитие и по-конкретно към постигане на целите на градската политика в България, като отделя специално внимание на енергийната ефективност в опорните центрове в периферните райони, също и ОП Наука и образование за интелигентен растеж, Околна среда и др.

Подходящи възможности за участие на КЕВР има и в програми от други международни донори, като например - Интеррег 5 А България Гърция по Приоритетна ос 2: Устойчива и адаптирана към климата трансгранична територия, тематична цел 6 Ф: Насърчаване на иновативни технологии за подобряване на опазването на околната среда и ефективното използване на ресурсите в областта на отпадъците, водния сектор, защита на почвата или за намаляване на замърсяването на въздуха, Специфична цел 6: Подобряване управлението на водите, Дейности: Създаване на Подходящи трансграничните мрежи; трансгранични партньорства свързани с въвеждане на екоиновации; Пилотни приложения или промоция/интегриране на съществуващите иновативни методи/технологии; Насърчаване на "зелено поведение" чрез кампании в областта на управлението на водите и др.

Други възможности за участие са програмите Болкан Мед, Дунав транснашънъл, Лайф, ЕСПОН, Урбакт 3, и др.

През новия програмен период КЕВР би могла успешно да използва възможностите на подходящи програми на ЕС и на други донори за развитие на своя потенциал в съответствие с възложените ѝ функции да осъществява регулирането на дейностите в енергетиката в съответствие с разпоредбите на Закона за енергетиката (ЗЕ) и на Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), както и на водоснабдителните и канализационните (В и К) услуги в съответствие с разпоредбите на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (ЗРВКУ). Усвояването на средствата от различните фондове се извършва в съответствие с принципа на програмирането. Това предполага предварително проучване на различните програми, както и подготовка за участие в тях.

Освен това, както е известно, в Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета е очертана институционалната рамка за управление и контрол на Фондовете. Комитетът за наблюдение (КН) е главният координиращ и решаващ орган на отделните оперативни програми, създаден на принципа на партньорство, за да се осигури по-голяма ангажираност и споделена отговорност на всички органи, участващи в процеса на прилагане на структурните инструменти на ЕС в България. В тях е предвидена възможност като членове да участват и представители на държавните комисии, изпълнителните агенции и другите институции, имащи връзка с приоритетите на съответната оперативна програма.

Изказвания по т.2:

И. Иванов припомни на членовете на Комисията, че тази точка е включена в дневния ред по предложение на Р. Осман.

Р. Осман каза, че в доклада има две точки за решение, които са на основание чл. 6 от Правилника за дейността на КЕВР и нейната администрация:

„1. Упълномощава Председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране да извърши необходимите действия за подготовка и участие в програми, финансирани от ЕС или други международни донори;

2. Упълномощава Председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране да поиска участие в Комитетите за наблюдение на всички български оперативни програми“.

За да може Комисията да кандидатства по тези програми, е нужно да има решение на колективния орган. Това е задължително условие и е причината за разглеждането на този доклад. След това има възможност да се кандидатства по различни международни програми от името на Комисията.

Р. Тоткова допълни, че в доклада накратко е обоснована необходимостта от включването на Комисията за енергийно и водно регулиране в различни програми, които са финансирани от Европейския съюз или други международни донори. Вероятно има много повече възможности от посочените, но по-важните са ОП Добро управление, ОП Региони в растеж, програмата Интеррег, свързана с околната среда, Програма за транснационално сътрудничество Балкани и Средиземно море, Урбакт 3, Програма за транснационално сътрудничество - Дунав. За участие в тези програми е необходима сериозна предварителна подготовка, която включва и проучване възможностите на подобни програми. По тази причина е важно Комисията да вземе решение, с което да упълномощи председателя да извърши необходимите действия за подготовка и участие в такива програми, финансирани от Европейския съюз. Всяка програма има комитет за наблюдение, който е главен координиращ и решаващ орган по отделните оперативни програми. Регламентирано е представители на кои органи могат да участват в него, като е предвидена възможност членове на комитетите да бъдат и представители на държавни комисии, изпълнителни агенции и др. институции, имащи връзка с подобни оперативни програми. Членството в комитет ще бъде полезно и Комисията ще може успешно да се

включи и във вземането на решения. Предложението към Комисията е да вземе следните решения: да упълномощи Председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране да извършва необходимите действия за подготовка и участие в програми, финансирани от ЕС или други международни донори; да упълномощи Председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране да поиска участие в Комитетите за наблюдение на всички български оперативни програми.

Въз основа на гореизложеното и на основание чл. 6 от Правилника за дейността на КЕВР и нейната администрация,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Упълномощава Председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране да извърши необходимите действия за подготовка и участие в програми, финансирани от ЕС или други международни донори;
2. Упълномощава Председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране да поиска участие в Комитетите за наблюдение на всички български оперативни програми.

В заседанието по **точка втора** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков.

Решението е взето със **седем гласа „за“**.

РЕШЕНИЯ ОТ ЗАСЕДАНИЕТО:

По т.1 както следва:

1. Приема доклад и проект на решение относно утвърждаване на норма на възвръщаемост и нива на нетен цикъл на оборотния капитал за В и К операторите за следващия регулаторен период, започващ от 01.01.2017 г.
2. Насрочва обществено обсъждане по реда на чл. 14, ал. 1 от Закона за енергетиката на проекта на решение относно утвърждаване на норма на възвръщаемост и нива на нетен цикъл на оборотния капитал за В и К операторите за следващия регулаторен период, започващ от 01.01.2017 г. на 29.03.2016 г. от 10:00 ч.;
3. За участие в общественото обсъждане да бъдат поканени заинтересованите лица;
4. Доклад, проектът на решение, датата и часът на общественото обсъждане по т. 1 да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране.

По т.2 както следва:

1. Упълномощава Председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране да извърши необходимите действия за подготовка и участие в програми, финансирани от ЕС или други международни донори;
2. Упълномощава Председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране да поиска участие в Комитетите за наблюдение на всички български оперативни програми.

Приложения:

1. Доклад с вх. № В-Дк-63/14.03.2016 относно утвърждаване на норма на възвръщаемост и нива на нетен цикъл на оборотния капитал за В и К операторите за следващия регулаторен период, започващ от 01.01.2017 г.

2. Доклад с вх. № Е-Дк-74/23.03.2016 г. относно участие на Комисията за енергийно и водно регулиране в програми, финансирани от ЕС или други международни донори.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

.....
(С. Годорова)

.....
(Р. Осман)

.....
(В. Владимиров)

.....
(Г. Златев)

.....
(Е. Харитонова)

.....
(В. Петков)

.....
(Д. Кочков)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Р. ТОТКОВА